

2. Vzdělání a vzdělávání

V této kapitole budeme zkoumat, jak se v posledních letech vyvíjely počty mladých žáků a studentů v různých typech vzdělávacích zařízení, počínaje mateřskými školami a vysokými školami konče. Také se dotkneme problematiky zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy pro děti a mládež.

Mateřské školy

Mateřské školy

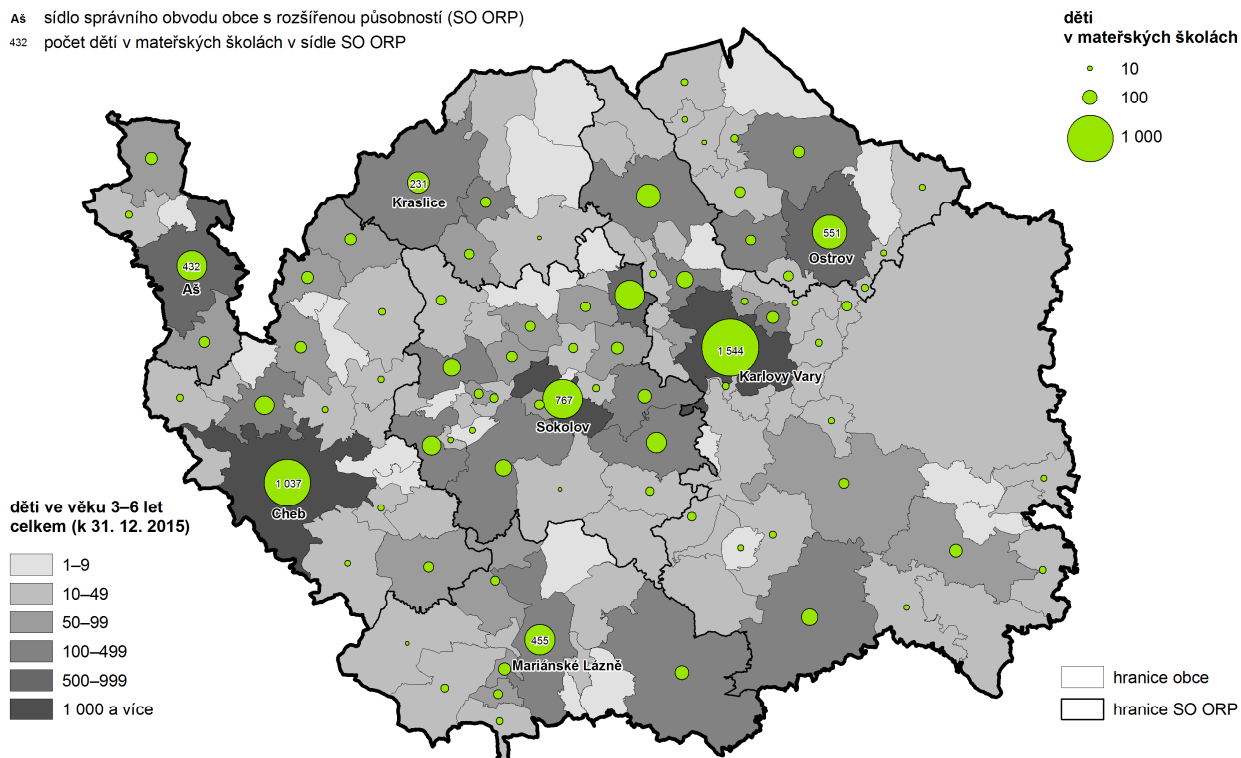
Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Děti celkem	8 164	8 346	8 617	8 916	9 278	9 542	9 565	9 454	9 271	8 856
z toho dívky (%)	47,6	47,7	47,8	48,3	48,4	48,6	48,0	47,9	48,2	47,9
v tom ve věku (%):										
méně než 3 roky	7,6	10,5	13,3	12,7	10,2	11,2	10,4	13,0	13,8	15,1
3 roky	25,2	25,1	27,1	27,3	27,0	25,5	26,1	23,7	24,2	24,9
4 roky	30,0	28,9	27,9	28,6	28,9	29,6	28,4	29,4	26,7	27,4
5 let	31,1	29,7	26,9	26,4	27,8	29,1	30,4	29,2	30,7	28,0
6 a více let	6,1	6,0	4,9	5,1	6,0	4,6	4,7	4,7	4,6	4,6

Mateřské školy v Karlovarském kraji navštěvovalo ve školním roce 2016/2017 celkem 8 856 dětí, z toho dívek bylo 47,9 %. Při pohledu na dlouhodobý vývoj počtu dětí v mateřských školách zjišťujeme, že jejich počet mírně narůstal až do školního roku 2013/2014, kdy jejich počet kulminoval. V tomto školním roce navštěvovalo mateřské školy 9 565 dětí a v následujících letech pozorujeme každoroční meziroční pokles. Ve školním roce 2016/2017 tak bylo v mateřských školách o 4,5 % dětí méně než v předcházejícím roce a oproti školnímu roku 2013/2014 činí tento pokles dokonce 7,4 %.

Děti v mateřských školách podle obcí Karlovarského kraje ve školním roce 2015/16

A8 sídlo správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP)
432 počet dětí v mateřských školách v sídle SO ORP

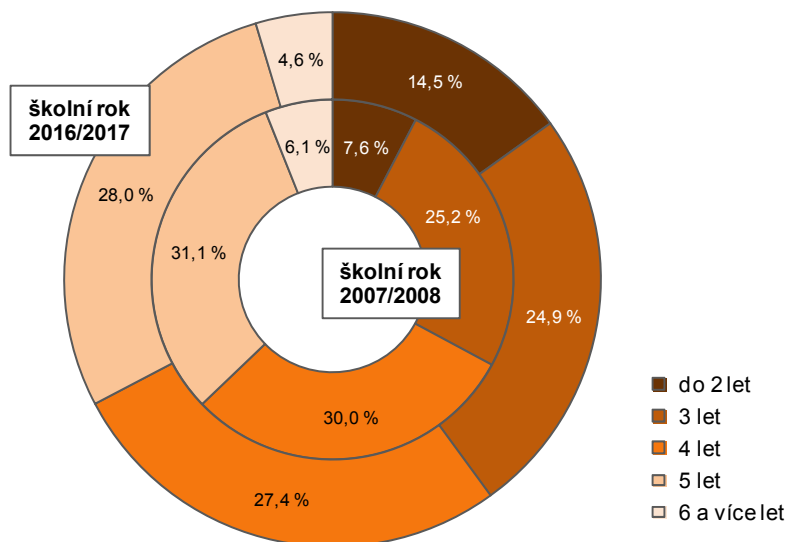


Nejvyšší podíl dětí v mateřských školách tvořily pětileté (28,0 %) a čtyřleté děti (27,4 %). V posledních deseti letech došlo k významnému zvýšení absolutního počtu i podílu nejmenších dětí. Zatímco ve školním roce

2007/2008 navštěvovalo mateřské školy v Karlovarském kraji celkem 624 dětí do tří let, tj. 7,6 % všech dětí v mateřských školách, ve školním roce 2016/2017 bylo těchto dětí 1 337, což je 15,1 % všech dětí navštěvujících mateřskou školu. Odráží se zde skutečnost, že matky malých dětí budují kariéru a nechtějí být na příliš dlouhou dobu vyčleněny z pracovního procesu.

Graf 2. 1 Děti v mateřských školách podle věku v Karlovarském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



Naopak počet šestiletých dětí v mateřských školách doznal ve stejném období mírný pokles, a to o 83 dětí, tj. o 0,9 % a jejich podíl na počtu všech dětí v mateřských školách ve školním roce 2016/2017 činil 4,6 %, což je o 1,4 procentního bodu méně než ve školním roce 2007/2008.

Z celkového počtu žádostí o přijetí do mateřské školy v Karlovarském kraji (2 845) jich nebylo uspokojeno pouze 110, tj. 3,7 % všech žádostí. To představuje nejnižší podíl mezi všemi kraji České republiky a ve srovnání s průměrem za ČR je to o 16,9 procentního bodu méně. Nejméně úspěšní byli žadatelé o umístění svého dítěte do mateřské školy ve školním roce 2016/2017 v Hlavním městě Praze, kde nebylo uspokojeno 34,3 % žadatelů a ve Středočeském kraji (27,1 % neúspěšných žadatelů).

Základní školy

Základní školy

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	25 600	24 670	23 727	23 235	22 899	23 065	23 345	23 935	24 359	24 845
z toho dívky (%)	48,1	48,3	48,2	48,3	48,4	48,2	48,3	48,4	48,3	48,0
v tom (%):										
na 1. stupni	54,4	56,2	57,7	59,0	59,4	59,9	60,5	61,5	62,1	62,9
na 2. stupni	45,6	43,8	42,3	41,0	40,6	40,1	39,5	38,5	37,9	37,1
Nově přijatí do 1. ročníku	2 785	2 813	2 720	2 760	2 737	2 974	3 117	3 254	3 156	3 187
z toho ve věku 7 a více let (%)	25,3	24,1	25,0	26,0	25,0	21,9	20,3	21,0	22,7	22,7
Žáci, kteří ukončili povinnou školní docházku na ZŠ	3 252	3 036	2 779	2 487	2 208	2 330	2 273	2 313	2 287	.
Žáci, kteří přešli do středních škol ¹⁾	324	314	326	253	273	290	289	308	317	.

¹⁾ v plnění povinné školní docházky pokračují v nižších ročnících oborů víceletých gymnázií a oboru tanec 8letých konzervatoří

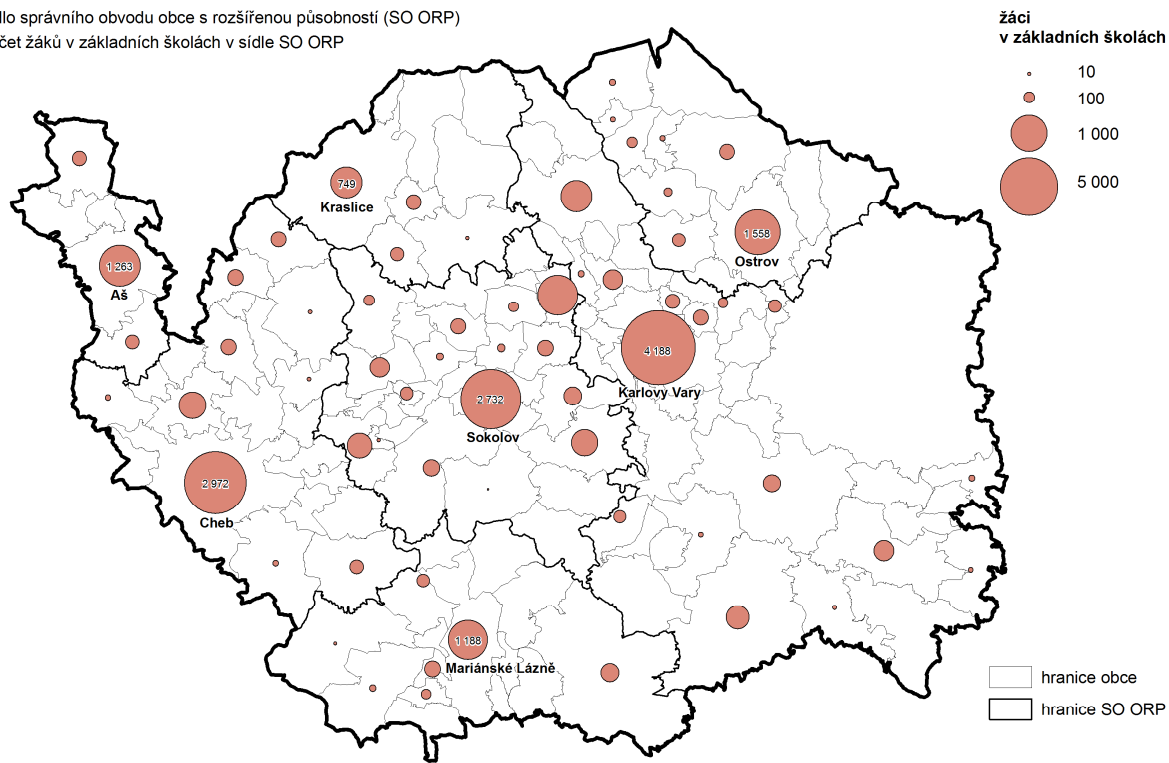
Na základních školách v Karlovarském kraji se učilo ve školním roce 2016/2017 celkem 24 845 žáků, z nichž bylo 11 932, tj. 48,0 % dívek. Téměř dvě třetiny těchto žáků navštěvovalo 1. stupeň základních škol, necelá jedna třetina se pak učila na 2. stupni. Počet žáků základních škol v kraji v letech 2007 až 2011 mírně klesal, od roku 2012 lze sledovat rostoucí trend jejich počtu s tím, že se zvyšuje počet žáků na 1. stupni základních škol, což je dáno tím, že dorůstají silné ročníky dětí narozených v prvních letech 21. století. Podíl těchto dětí



na základních školách se v posledních deseti letech zvýšil o 8,5 procentního bodu z 54,4 % ve školním roce 2007/2008 na 62,9 % ve školním roce 2016/2017. Naopak podíl dětí na 2. stupni základních škol vykazoval ve sledovaných letech klesající tendenci.

Žáci v základních školách podle obcí Karlovarského kraje ve školním roce 2015/16

A₈ sídlo správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP)
 1.263 počet žáků v základních školách v sídle SO ORP

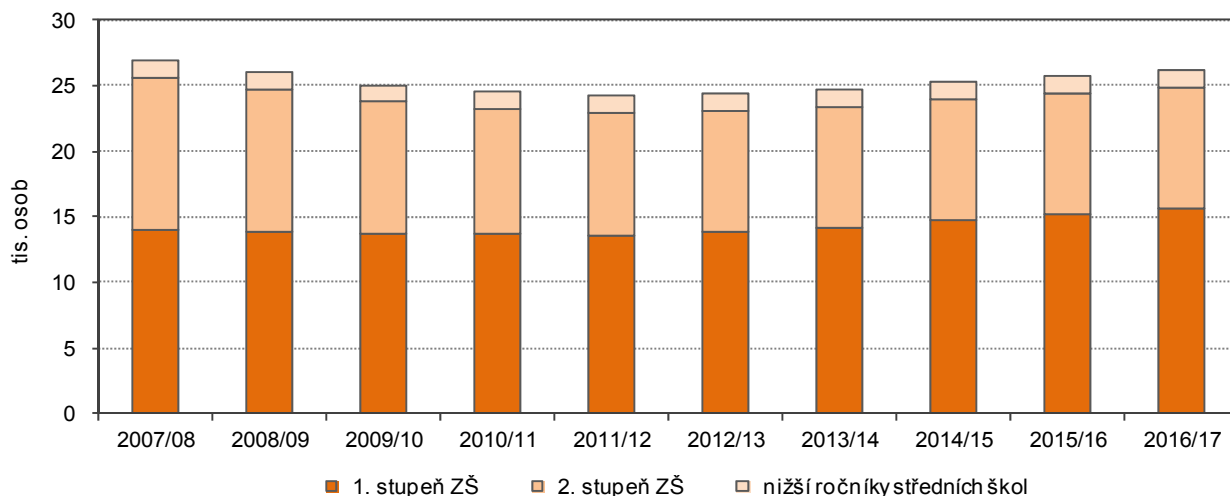


Pramen: MŠMT, ČSÚ

Do prvního ročníku základních škol bylo ve školním roce 2016/2017 v kraji přijato celkem 3 187, což je o 1,0 % více než před rokem, z těchto nově přijatých žáků bylo 22,7 % sedmiletých. Podíl dětí, které byly přijaty do 1. třídy v sedmi letech se tak meziročně nezměnil, ve srovnání se školním rokem 2007/2008 se jejich podíl snížil o 2,6 procentního bodu.

Graf 2. 2 Žáci plnící povinnou školní docházku podle druhu školy v Karlovarském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



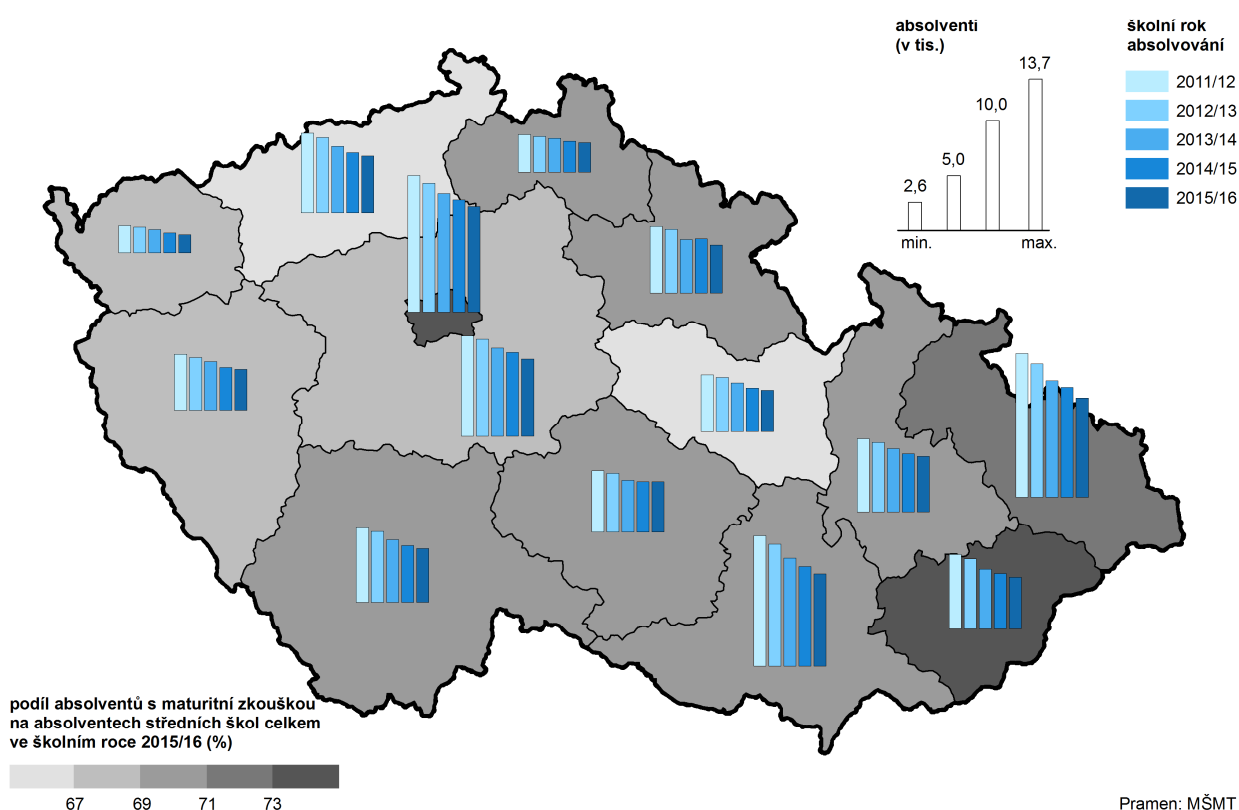
Do počtu žáků plnících povinnou školní docházku se kromě žáků základních škol počítají také studenti nižších stupňů víceletých gymnázií, jejich celkový počet činil ve školním roce 2016/2017 v Karlovarském kraji 1 316, jejich podíl na počtu žáků plnících povinnou školní docházku byl 5,0 %.

Nejaktuálnější data o žácích, kteří ukončili povinnou školní docházku a která máme k dispozici, jsou za školní rok 2015/2016. V tomto školním roce ukončilo povinnou školní docházku na základních školách v kraji celkem 2 287 žáků. Z těchto žáků 317 pokračovalo v plnění povinné školní docházky v nižších ročnících víceletých gymnázií, z tohoto počtu tvořily dívky 55,5 %.

Střední školy

Střední školy v Karlovarském kraji ve školním roce 2016/2017 navštěvovalo celkem 10 994 studentů, ve srovnání s předcházejícím rokem tak jejich počet stagnoval. Dlouhodobě však počty studentů středních škol v kraji vykazují klesající tendenci, za posledních 10 let doznal jejich počet pokles o 4 900, tj. o 30,8 %. Největší počet středních škol a tedy i jejich žáků se nachází v okrese Karlovy Vary, kde ve školním roce 2015/2016 studovala polovina všech žáků středních škol Karlovarského kraje.

Absolventi středních škol podle krajů za školní roky 2011/12–2015/16



Střední školy – žáci podle formy vzdělávání a věku

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci v denní formě vzdělávání	14 760	14 426	14 198	13 711	12 868	11 941	11 312	10 840	10 634	10 615
v tom ve věku (%):										
do 14 let	7,8	7,7	8,1	8,5	9,2	9,8	10,2	10,8	10,9	10,9
15–19 let	87,9	88,0	87,0	85,7	84,3	83,1	82,1	81,7	82,6	82,3
20–24 let	4,2	4,1	4,7	5,4	6,2	6,7	7,3	7,0	5,9	5,3
25 let a starší	0,2	0,1	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5	0,6	1,6
Žáci v ostatních formách vzdělávání	1 134	1 277	1 224	1 134	902	709	582	430	355	379
z toho ve věku (%):										
20–24 let	21,9	19,3	18,8	16,8	18,3	21,7	21,6	18,6	18,9	20,8
25 let a starší	72,4	75,3	77,5	80,2	78,4	73,6	72,9	78,1	72,4	72,6



Z celkového počtu žáků denní formy vzdělávání na středních školách je nejvíce studentů ve věkové kategorii 15–19 let, ve školním roce 2016/2017 činil jejich podíl 82,3 %. V posledních deseti letech se tak podíl žáků v tomto věku snížil o 5,6 procentního bodu. Naopak u studentů ostatních věkových kategoriích lze vysledovat mírný rostoucí trend. Žáci do 14 let tvořili ve školním roce 2016/2017 celkem 10,9 % všech studentů středních škol, což je o 3,1 procentního bodu více než ve školním roce 2007/2008 a nárůst zaznamenal i podíl studentů ve věku 25 a více let, kterých bylo ve školním roce 2016/2017 celkem 1,6 % (před deseti lety pouhých 0,2 %). Žáci středních škol v kraji v ostatních formách vzdělávání jsou většinou 25letí či starší.

Střední školy

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	15 894	15 703	15 422	14 845	13 770	12 650	11 894	11 270	10 989	10 994
z toho dívky (%)	51,0	51,4	50,8	50,2	50,4	49,7	49,7	50,0	49,9	50,0
z toho v denní formě vzdělávání (%)	92,9	91,9	92,1	92,4	93,4	94,4	95,1	96,2	96,8	96,6
z toho podle druhu vzdělávání (%):										
střední vzdělávání s výučním listem ¹⁾	25,8	25,3	25,0	25,0	25,7	26,3	26,3	26,6	26,2	24,7
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (všeobecné)	23,0	23,3	23,6	24,2	25,3	26,6	28,2	29,5	30,5	30,6
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) ¹⁾	42,7	43,0	43,2	42,6	42,2	41,5	40,7	39,6	39,7	40,4
nástavbové studium	8,3	8,3	8,0	7,9	6,5	5,3	4,6	4,0	3,3	3,5
Nově přijati do 1. ročníku	4 847	4 667	4 585	4 208	3 592	3 180	3 226	2 992	2 972	3 055
Absolventi	3 205	3 212	2 687	2 690	2 581	2 469	2 218	1 881	1 713	.
z toho podle druhu vzdělávání (%):										
střední vzdělávání s výučním listem ¹⁾	32,4	32,9	27,0	32,4	31,4	32,7	32,1	30,5	31,7	.
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (všeobecné)	16,5	15,7	21,4	20,8	21,2	20,2	22,0	24,3	26,5	.
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) ¹⁾	41,3	41,8	44,1	39,8	40,5	41,2	41,7	41,5	38,2	.
nástavbové studium	9,4	9,3	7,2	7,0	6,8	5,8	3,9	3,5	3,1	.

¹⁾ včetně zkráceného studia

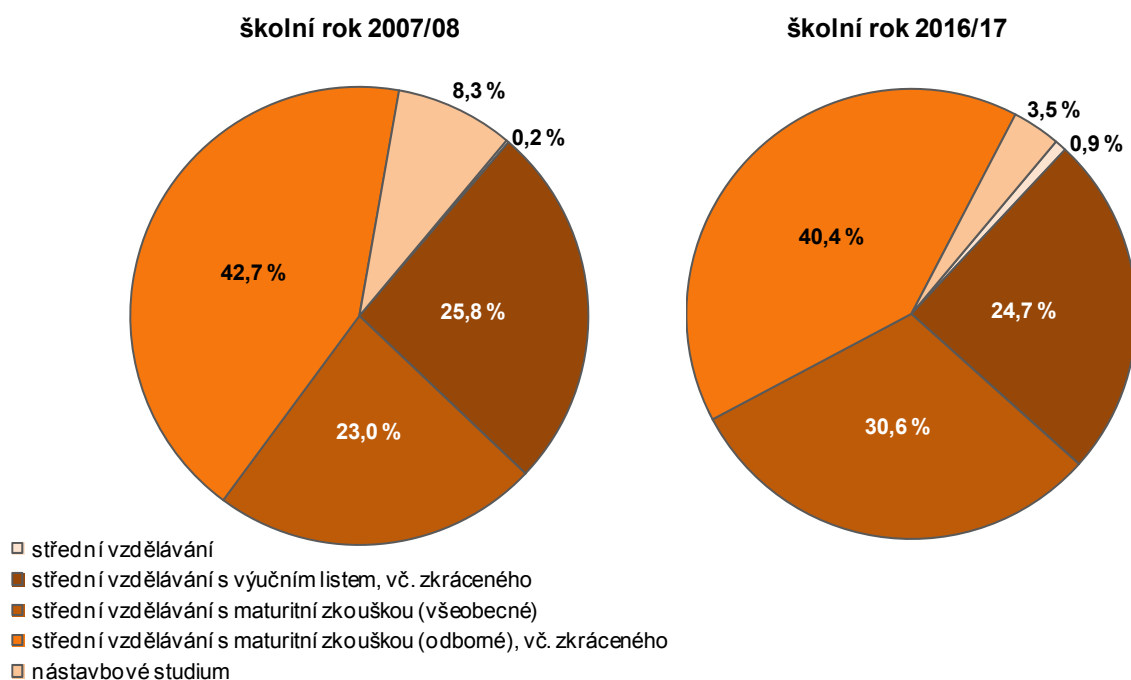
Většina žáků středních škol v kraji studuje v denní formě vzdělávání (96,6 %). Karlovarský kraj se tak řadí k regionům České republiky s nejvyšším podílem těchto žáků, společně s Královéhradeckým, Zlínským a Jihomoravským krajem a zároveň je hodnota tohoto podílu v kraji o 1,4 procentního bodu vyšší než je celorepublikový průměr. Obory gymnázií studuje největší podíl studentů v okrese Cheb (43,6 %), největší podíl žáků středních odborných škol (bez nástavbového studia) vykazuje okres Karlovy Vary (72,9 % všech žáků středních škol okresu).

Do prvního ročníku středních škol bylo ve školním roce 2016/2017 přijato 3 055 studentů, což je o 2,8 % více než v předcházejícím roce. Z dlouhodobého hlediska se však počty nově přijatých studentů středních škol do 1 ročníků snižují, stejně jako počty studentů celkem. Ve srovnání se školním rokem 2007/2008 bylo v Karlovarském kraji přijato do 1. ročníků středních škol o 1 792, tj. o 37,0 % žáků méně.

K dennímu studiu na středních školách bylo ve školním roce 2016/2017 v našem kraji přijato do 1. ročníků 2 854 nových žáků. Více než 40,0 % těchto nových žáků přitom nastoupilo do 1. ročníků středních odborných škol s maturitní zkouškou a třetina se začala učit na středních odborných učilištích, kde výsledkem jejich snažení je výuční list. Podíl žáků nastoupivších do 1. ročníků středních odborných učilišť byl přitom druhý nejvyšší mezi všemi regiony České republiky po Ústeckém kraji a zároveň o 5,5 procentního bodu vyšší než je celorepublikový průměr. Na nástavbové studium nastoupilo 3,3 % všech nových žáků 1. ročníků středních škol v kraji. Jedná se o nejnižší podíl v celé České republice a na republikový průměr nedosahuje o 1,8 procentního bodu.

Graf 2.3 Žáci středních škol podle druhu vzdělávání v Karlovarském kraji

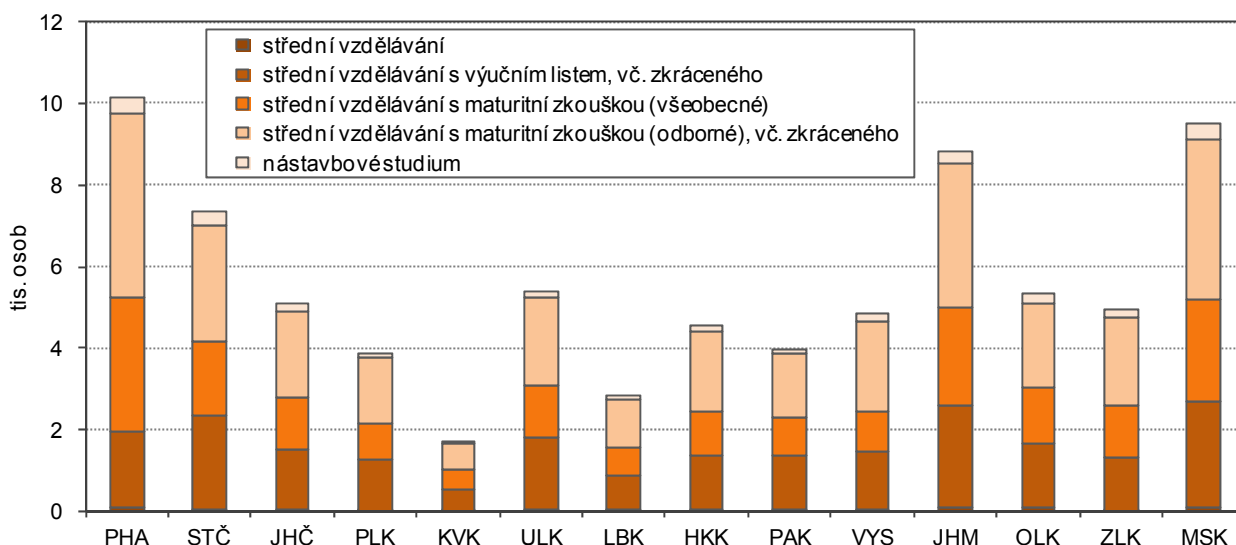
Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



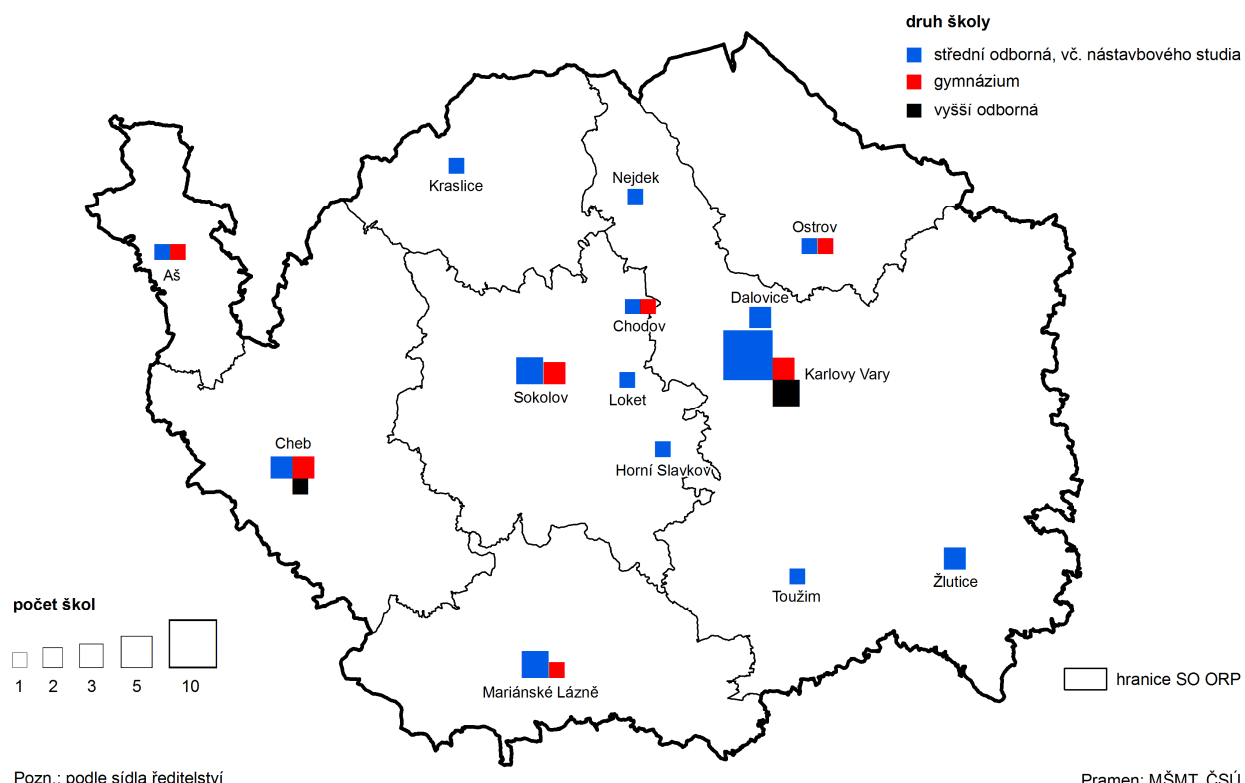
Ve školním roce 2015/2016, za který máme poslední dostupná data, absolvovalo střední školy v Karlovarském kraji celkem 1 713 studentů, počet absolventů se tak meziročně snížil o 8,9 %, ve srovnání se školním rokem 2007/2008 činí tento pokles dokonce 46,6 %. Nejvyšší podíl žáků absolvoval střední odbornou školu s maturitní zkouškou (38,2 % všech absolventů) a dále střední školu s výučním listem (31,7 % všech absolventů). Podíly absolventů tohoto typu středních škol přitom vykazují ve sledovaných letech mírný klesající trend. Naopak podíl absolventů všeobecného středního vzdělávání s maturitní zkouškou v posledních 10 letech vzrostl o 10 procentních bodů z 16,5 % ve školním roce 2007/2008 na 26,5 % ve školním roce 2015/2016. Absolventi nástavbového studia tvořili ve školním roce 2015/2016 v Karlovarském kraji pouze 3,1 %, jejich podíl každoročně klesá.

Graf 2.4 Absolventi středních škol podle druhu vzdělávání a krajů ve školním roce 2015/2016

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



Střední školy, konzervatoře a vyšší odborné školy podle obcí Karlovarského kraje ve školním roce 2015/16



Gymnázia navštěvovalo ve školním roce 2016/2017 v Karlovarském kraji celkem 3 366 studentů, z toho 54,1 % byly dívky. Všichni studenti gymnázií studovali denní formu vzdělávání. Více než 70,0 % studentů gymnázií v kraji navštěvovalo 8letá gymnázia, čtvrtina 4letá gymnázia. Ve školním roce 2014/2015 byla nově otevřena jedna třída 6letého gymnázia v Sokolově, od toho roku činí určitý podíl i studenti tohoto typu gymnázií, v prvním roce fungování byl tento podíl 0,8 % všech studentů gymnázií v kraji, ve školním roce 2016/2017 již tento podíl činil 2,4 %.

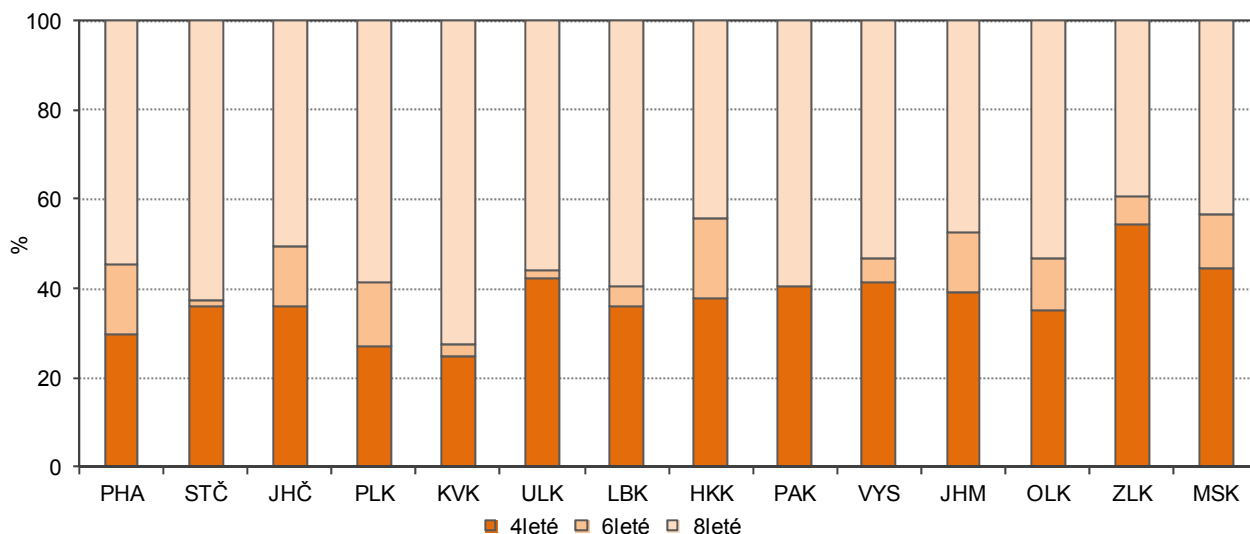
Střední školy vyučující obory gymnázií

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Žáci celkem	3 662	3 654	3 632	3 591	3 479	3 363	3 354	3 328	3 357	3 366
z toho dívky (%)	56,5	56,2	55,4	54,0	53,2	52,8	52,2	52,3	53,6	54,1
z toho v denní formě vzdělávání (%)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom podle délky vzdělávání (%):										
4 roky	37,5	36,8	35,3	31,9	29,1	27,4	26,5	25,5	25,3	24,9
6 let	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	1,6	2,4
8 let	62,5	63,2	64,7	68,1	70,9	72,6	73,5	73,7	73,1	72,7
Nově přijatí do 1. ročníku	703	643	602	597	546	527	546	565	568	537
Absolventi	530	505	576	559	547	498	487	457	454	.
v tom podle délky vzdělávání (%):										
4 roky	54,7	56,0	62,5	56,0	51,2	49,4	46,8	42,7	40,3	.
6 let	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	.
8 let	45,3	44,0	37,5	44,0	48,8	50,6	53,2	57,3	59,7	.

Graf 2.5 Žáci gymnázií podle délky vzdělávání a krajů ve školním roce 2016/2017

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



V posledním sledovaném školním roce bylo do 1. ročníku gymnázií přijato 537 nových studentů. To představuje meziroční pokles o 5,5 % a pokračuje tak klesající trend počtu nově přijatých studentů gymnázií v kraji. Ve srovnání se školním rokem 2007/2008 činí tento pokles 23,6 %. Ve školním roce 2015/2016 úspěšně absolvovalo 454 studentů gymnázií, z nichž téměř 60,0 % bylo absolventy 8letých a 40,0 % absolventy 4letých gymnázií.

Střední školy vyučující obory odborného vzdělání a obory nástavbového studia

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Obory odborného vzdělání										
Žáci celkem	10 908	10 747	10 554	10 075	9 393	8 616	7 992	7 492	7 264	7 248
z toho dívky (%)	49,6	49,4	49,0	48,5	49,4	48,4	48,3	48,7	48,1	48,2
z toho v denní formě vzdělávání (%)	96,5	96,1	96,3	96,3	96,0	96,1	96,2	97,0	97,2	97,5
Nově přijatí do 1. ročníku	3 434	3 406	3 375	3 038	2 678	2 343	2 400	2 230	2 221	2 299
Absolventi	2 374	2 409	1 917	1 944	1 859	1 828	1 644	1 359	1 206	.
v tom podle druhu vzdělávání (%):										
střední vzdělávání	0,4	0,3	0,3	0,1	0,2	0,2	0,4	0,4	0,7	.
střední vzdělávání s výučním listem ¹⁾	43,8	43,9	37,9	44,9	43,6	44,2	43,4	42,2	45,0	.
střední vzdělávání s maturitní zkouškou (odborné) ¹⁾	55,8	55,8	61,9	55,1	56,2	55,6	56,3	57,4	54,3	.
Obory nástavbového studia										
Žáci celkem	1 324	1 302	1 236	1 179	898	671	548	450	368	380
z toho dívky (%)	47,6	54,2	52,4	52,6	50,4	51,1	54,7	53,6	51,1	50,3
z toho v denní formě vzdělávání (%)	43,4	34,5	32,6	35,5	41,5	44,4	49,5	54,9	59,2	48,7
Nově přijatí do 1. ročníku	710	618	608	573	368	310	280	197	183	219
Absolventi	301	298	194	187	175	143	87	65	53	.

¹⁾ včetně zkráceného studia

Střední školy vyučující obory odborného vzdělání poskytují následující druhy vzdělání – střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitou odborné, zkrácené studium střední s výučním listem a zkrácené střední vzdělání s maturitní zkouškou. Tento typ středních škol (bez nástavbového studia) navštěvovalo ve školním roce 2016/2017 celkem 7 248 žáků, podíl dívek činil 48,2 %. Z celkového počtu žáků 97,5 % navštěvovalo denní formu vzdělávání. Počet žáků středních škol v kraji, kde se vyučují obory odborného vzdělání, vykazuje dlouhodobý klesající trend, za posledních 10 let doznal pokles více než



30,0 %. Více než polovina (54,3 %) absolventů středních škol vyučujících obory odborného vzdělávání ve školním roce 2015/2016 (za který máme nejaktuálnější dostupná data) ukončila úspěšně studia na středních školách s maturitní zkouškou.

Střední školy vyučující obory nástavbového studia v Karlovarském kraji ve školním roce 2016/2017 studovalo 380 žáků, dívek bylo 50,3 %. V posledních 10 letech se tak počet žáků na těchto školách snížil o 944, tj. o 72,3 %. Necelá polovina žáků tohoto typu škol studovala v denní formě vzdělávání, větší část žáků studovala na těchto školách při zaměstnání. Do prvních ročníků bylo ve školním roce 2016/2017 přijato 219 nových žáků, což je o 19,7 % více než v předcházejícím roce. Bylo to poprvé po deseti letech, kdy počet žáků na tomto typu škol vykázal meziroční nárůst. Počet absolventů středních škol vyučujících obory nástavbového studia se dlouhodobě každoročně snižuje, ve školním roce 2015/2016 jich bylo v kraji 53.

Vyšší odborné a vysoké školy

Na vyšších odborných školách v kraji studovalo ve školním roce 2016/2017 celkem 375 studentů, významný je u tohoto typu vzdělávání podíl žen, který činil 80,5 % všech studentů na těchto školách. Při pohledu na dlouhodobý vývoj zjišťujeme, že podíl žen studujících na vyšších odborných školách je pravidelně vyšší než 80,0 %, z toho lze usuzovat, že mladé ženy mají větší zájem na prohlubování své kvalifikace než muži. Dalším důvodem je určitě i to, že v Karlovarském kraji není žádná vyšší odborná škola technického zaměření, ale všechny jsou zaměřeny na oblast zdravotnictví, cestovního ruchu či na oblast sociální a tyto obory jsou bližší dívkám.

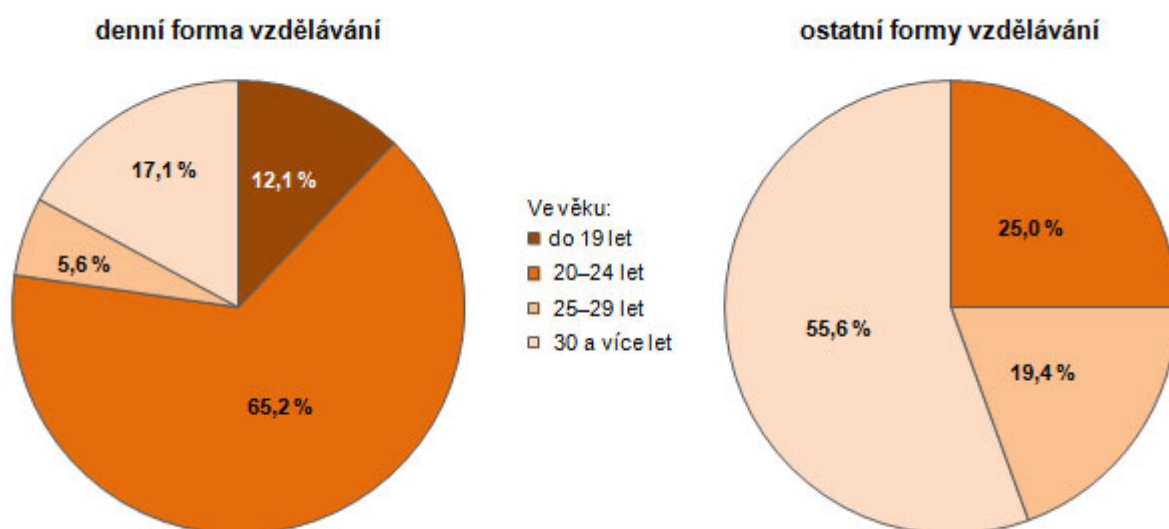
Vyšší odborné školy

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Studenti celkem	352	350	446	435	464	454	484	465	449	375
z toho ženy (%)	84,9	87,7	85,4	85,3	84,9	85,0	85,3	86,0	82,6	80,5
z toho v denní formě vzdělávání (%)	77,0	83,1	78,0	92,4	89,2	83,9	83,5	87,7	91,8	90,4
v tom ve věku (%):										
do 19 let	15,3	12,9	15,5	12,0	12,1	10,4	9,9	10,1	8,9	10,9
20–24 let	73,0	67,7	62,8	68,3	67,2	63,0	63,6	64,3	63,5	61,3
25–29 let	3,4	6,0	6,5	5,7	5,8	5,1	6,0	5,2	6,9	6,9
30 a více let	8,2	13,4	15,2	14,0	14,9	21,6	20,5	20,4	20,7	20,8
Nově přijatí do 1. ročníku	180	140	236	178	205	207	238	178	196	129
Absolventi	76	80	91	92	121	112	92	117	115	.

Graf 2.6 Studenti vyšších odborných škol podle formy vzdělávání a věku v Karlovarském kraji ve školním roce 2016/2017

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

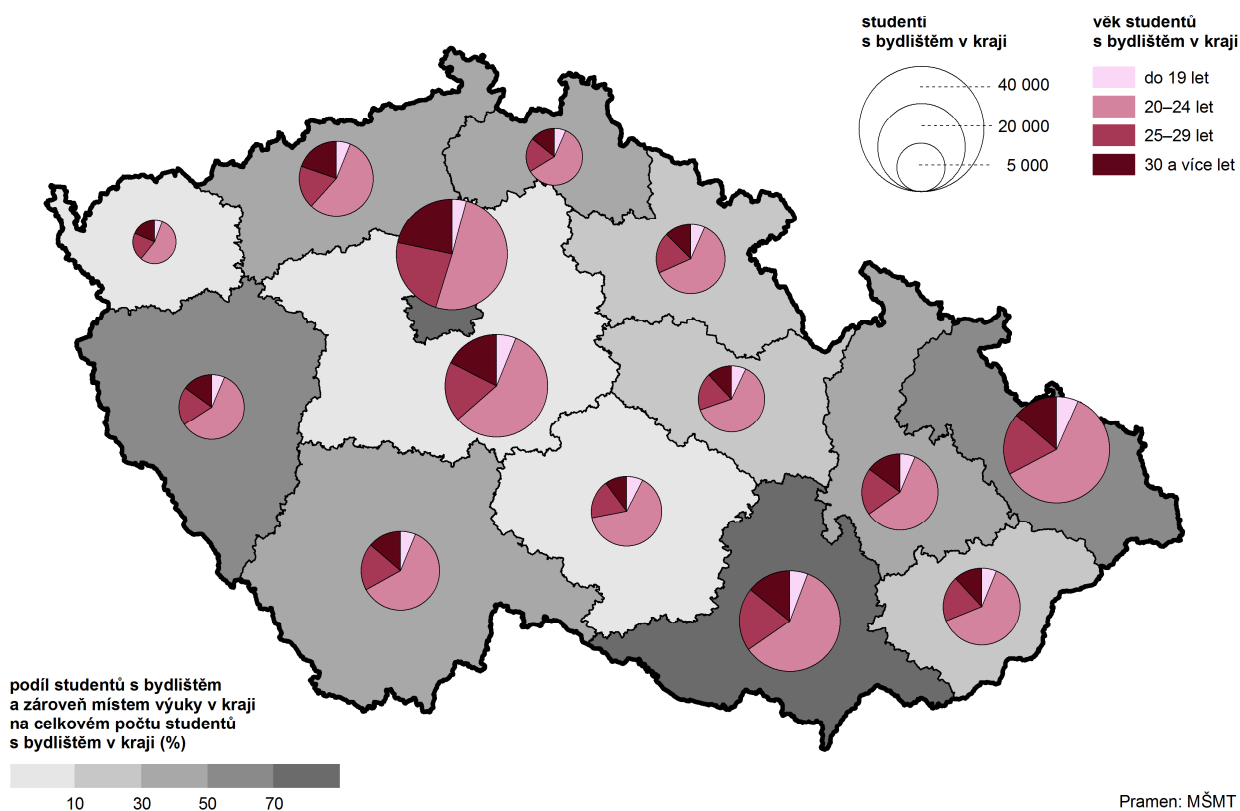


Z celkového počtu studentů vyšších odborných škol v kraji jich více než 90,0 % navštěvovalo denní formu vzdělávání. Karlovarský kraj je tak regionem s nejvyšším podílem studujících v denní formě studia v rámci celé České republiky a ve srovnání s průměrem za ČR je tento podíl vyšší o 22,8 procentního bodu. Nejnižší podíl studentů v denní formě na vyšších odborných školách vykazují Kraj Vysočina (52,5 %) a Středočeský kraj (55,4 %).

Nejpočetnější skupinou studentů v ostatních formách vzdělávání jsou studenti ve věku 30 a více let, kterých bývá každoročně přibližně polovina, ve školním roce 2016/2017 činil jejich podíl 55,6 %. Studenti do 19 let studují v ostatních formách vzdělávání pouze výjimečně.

Nejčastěji jsou studenti vyšších odborných škol ve věkové kategorii 20–24 let (61,3 %), je tedy zřejmé, že velká část studentů pokračuje ve vzdělávání ihned po dokončení střední školy. Druhou nejpočetnější skupinu tvoří studenti ve věku 30 a více let (20,8 %). Počty nově přijatých studentů do 1. ročníků v posledních letech kolísají, ve školním roce 2016/2017 doznal jejich počet meziroční pokles o 34,2 %.

Studenti veřejných a soukromých vysokých škol (státního občanství ČR) podle krajů k 31. 12. 2016



V Karlovarském kraji studovalo na veřejných i soukromých vysokých školách v roce 2016 celkem 5 541 studentů s bydlištěm v kraji, téměř všichni tito studenti měli státní občanství ČR (5 441, tj. 98,0 % všech studentů s bydlištěm v kraji). V posledních 10 letech tak jejich počet zaznamenal pokles o 15,4 %. Karlovarský kraj je regionem s nejnižším počtem studentů vysokých škol v rámci celé České republiky, což je dáno tím, že v kraji je zastoupení vysokých škol velmi malé. V prezenční formě studia navštěvovalo vysoké školy v kraji 69,8 % studentů, což je nejnižší podíl ze všech regionů České republiky a na průměr ČR nedosahuje o 6,3 procentního bodu. Ženy mají dlouhodobě větší zastoupení mezi studenty vysokých škol než muži, v roce 2016 činil jejich podíl 56,1 %. Více než polovina studentů na vysokých školách v kraji je ve věku 20–24 let.

Mezi studenty vysokých škol v kraji mají největší zastoupení studenti v bakalářském programu (59,9 %), následují studenti v magisterském programu navazujícím na bakalářský (25,8 %). Z dlouhodobých dat je zřejmé, že přibližně 4,0–5,0 % studentů vysokých škol každoročně studuje v doktorském programu.



Veřejné a soukromé vysoké školy – studenti státního občanství ČR

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Studenti státního občanství ČR¹⁾	6 433	7 087	7 511	7 451	7 254	7 084	6 679	6 397	5 779	5 441
z toho ženy (%)	54,6	54,9	55,4	56,5	56,2	56,2	56,6	56,0	55,7	56,1
z toho v prezenční formě studia (%)	71,6	68,0	66,9	66,0	66,8	67,8	69,7	68,7	70,4	69,4
v tom podle typu studijního programu (%):										
bakalářský	62,6	65,4	65,9	66,1	65,2	64,6	62,6	62,8	62,6	59,9
magisterský	20,2	15,3	12,2	10,4	9,5	9,2	9,1	9,8	9,8	9,9
magisterský navazující	12,9	15,7	18,6	20,3	21,8	22,8	24,9	23,9	23,4	25,8
doktorský	5,4	4,7	4,6	4,3	4,5	4,1	4,2	4,4	4,7	4,9
v tom ve věku (%):										
do 19 let	7,6	6,8	7,0	6,5	5,4	6,3	5,3	5,2	5,6	5,9
20–24 let	54,5	54,8	54,5	54,9	56,8	56,7	57,6	56,4	57,4	54,8
25–29 let	19,5	18,3	17,3	17,0	17,3	17,4	18,5	19,1	18,8	20,6
30 a více let	18,4	20,1	21,3	21,6	20,5	19,7	18,7	19,3	18,2	18,6

¹⁾ s bydlištěm v kraji; ve fyzických osobách, tj. každý student je uveden jen jednou, celkový počet studentů tak nemusí souhlasit se součty za jednotlivé typy studijních programů

Počet absolventů vysokých škol v Karlovarském kraji až do roku 2013 stoupal, od tohoto roku pak meziročně kolísal. V roce 2016 absolvovalo vysoké školy v kraji 1 292 studentů s bydlištěm v kraji, což je o 20,0 % méně než před rokem. Z těchto absolventů bylo 62,5 % žen. Mezi absolventy bylo 57,0 % těch, kteří úspěšně zakončili bakalářský program a 34,3 % těch, kteří zakončili magisterský program navazující na program bakalářský. Úspěšně absolvující doktoranti tvořili 1,5 % všech absolventů.

Veřejné a soukromé vysoké školy – absolventi státního občanství ČR

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Absolventi státního občanství ČR¹⁾	1 188	1 283	1 511	1 690	1 710	1 720	1 723	1 535	1 615	1 292
z toho ženy (%)	53,9	58,1	59,6	60,9	62,2	62,7	60,8	61,8	61,7	62,5
z toho v prezenční formě studia (%)	72,9	73,6	68,5	65,9	65,3	66,6	66,1	69,4	66,7	74,5
v tom podle typu studijního programu (%):										
bakalářský	54,6	58,3	58,3	57,9	58,9	59,8	59,5	53,6	53,3	57,0
magisterský	25,5	21,5	15,6	11,4	8,9	7,7	6,7	5,3	7,0	7,4
magisterský navazující	17,5	17,8	24,4	29,2	31,1	31,2	31,9	39,4	38,2	34,3
doktorský	2,4	2,4	2,0	1,7	1,3	1,4	2,0	1,8	1,6	1,5

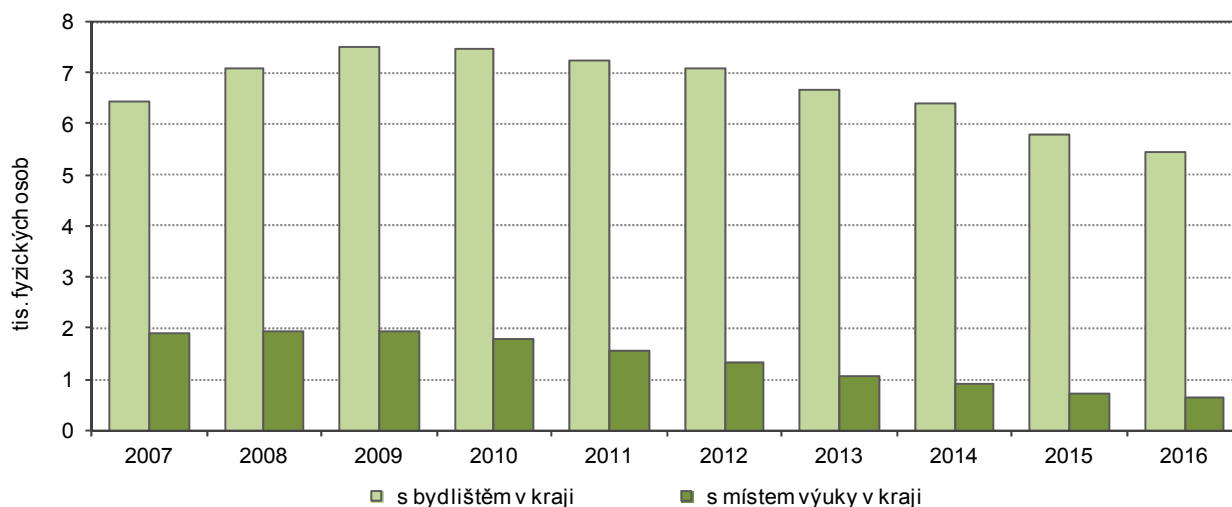
¹⁾ s bydlištěm v kraji; ve fyzických osobách, tj. každý absolvent je uveden jen jednou, celkový počet absolventů tak nemusí souhlasit se součty za jednotlivé typy studijních programů

Při pohledu na studenty (státního občanství ČR) vysokých škol podle kraje studia zjišťujeme, že těchto studentů bylo v Karlovarském kraji v roce 2016 celkem 629. Podíl studentů bydlících a zároveň studujících v kraji činil 83,0 % všech studentů s místem výuky v kraji. Tento podíl vykazuje rostoucí tendenci (za posledních 15 let se zvýšil o 43,6 procentního bodu) a pravidelně bývá nejvyšší mezi všemi regiony České republiky.

Naproti tomu podíl studentů bydlících a zároveň studujících v kraji na celkovém počtu studentů s bydlištěm v kraji (9,6 %) byl třetí nejnížší v celé České republice po Středočeském kraji a Kraji Vysočina. Nejvyšší tento podíl vykazuje Hlavní město Praha (87,5 %).

Graf 2.7 Studenti veřejných a soukromých vysokých škol (státního občanství ČR) v Karlovarském kraji

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



Domovy mládeže, internáty, stravovací zařízení

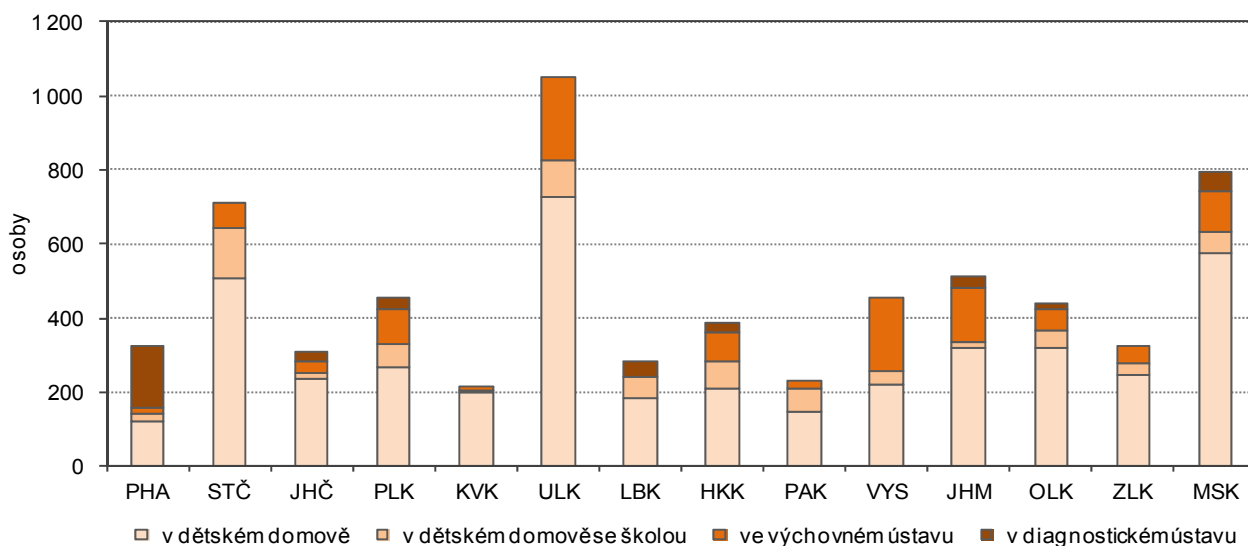
V domovech mládeže v Karlovarském kraji bylo ve školním roce 2016/2017 ubytováno celkem 975 dětí, žáků a studentů, z tohoto počtu byla přibližně jedna třetina ubytována v domovech mládeže při škole a dvě třetiny v samostatných domovech mládeže. Ve většině případů využili možnosti ubytování v domovech mládeže studenti středních škol (96,2 % všech ubytovaných v domovech mládeže).

Ve školských stravovacích zařízeních se v tomto školním roce stravovalo celkem 30 102 dětí, žáků či studentů. Jen minimální počet z nich byl v režimu dietního stravování. Z dat o počtu strávnicků ve školských zařízeních je zřejmé, že s přibývajícím věkem dětí klesá jejich počet. Děti stravujících se v mateřských školách bylo 8 769, tj. 29,1 % všech strávnicků ve školských zařízeních v kraji, na 1. stupni základních škol bylo těchto strávnicků 10 628 (tj. 35,3 %), dětí na 2. stupni základních škol stravujících se ve školní jídelně bylo 5 736, což je 19,1 % všech strávnicků. Středoškoláci, kteří se stravovali ve školních jídelnách, činili 13,0 % všech strávnicků ve školských stravovacích zařízeních.

Zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy – dětské domovy, dětské domovy se školou, diagnostické ústavy, výchovné ústavy

Graf 2.8 Děti a mládež v zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy podle krajů ve školním roce 2016/2017

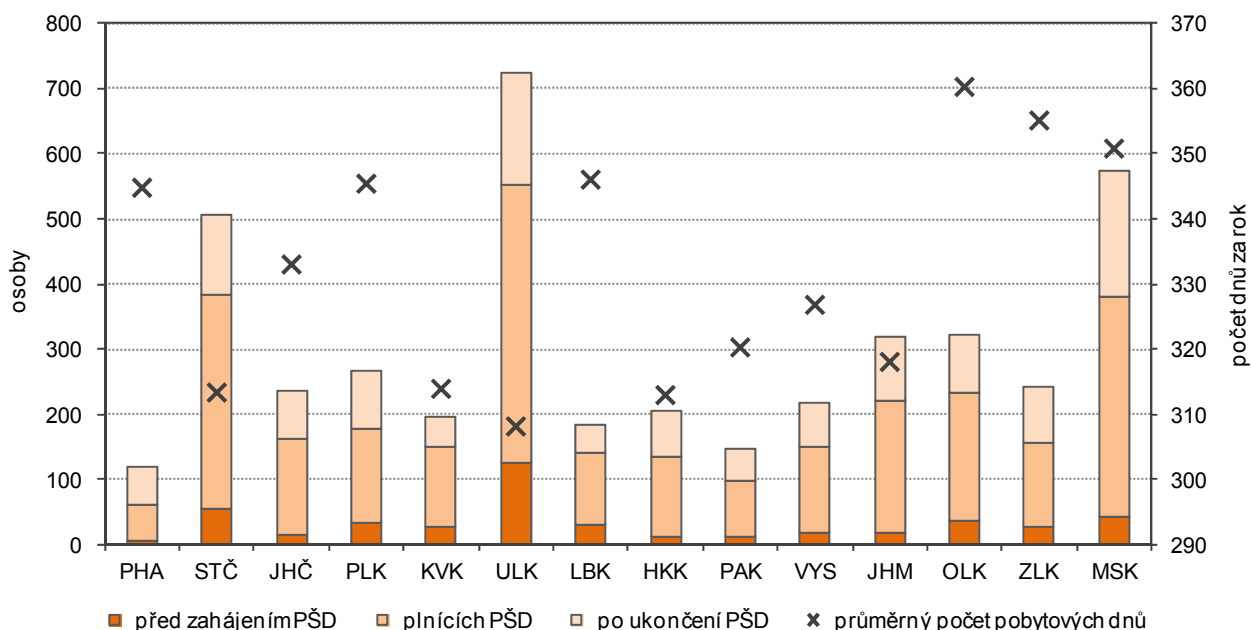
Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



V 5 dětských domovech Karlovarského kraje žilo v roce 2016 celkem 197 dětí, jejich kapacita je přitom 220 lůžek. Počet dětí v dětských domovech se meziročně prakticky nezměnil, z dlouhodobého hlediska můžeme sledovat mírnou klesající tendenci. Ve všech zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy celkem žilo v tomto roce v našem kraji 213 dětí a mladých lidí, z toho dívek bylo 39,0 %. Mezi všemi regiony ČR to představuje nejmenší podíl (3,3 %) na všech dětech žijících v těchto zařízeních v České republice (6 500). Nejvíce dětí a mladých lidí žijících v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné péče je v Ústeckém (16,2 %) a Moravskoslezském kraji (12,2 %).

Graf 2.9 Děti a mládež v dětských domovech podle vztahu k povinné školní docházce (PŠD) a krajů ve školním roce 2016/2017

Zdroj: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy



Mezi mladými lidmi žijícími v zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy v Karlovarském kraji bylo 13,1 % dětí v předškolním věku. Největší podíl tvořily děti plnící povinnou školní docházku (61,5 %), děti po ukončení povinné školní docházky činily 43,9 %. Z mladistvých, kteří měli ukončenou povinnou školní docházku, bylo 68,5 % ve věku 15–18 let a 31,5 % bylo 18letých a starších.

Vzdělanost podle nejvyššího ukončeného vzdělání

Obyvatelstvo ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání, pohlaví a věku

Zdroj: SLDB 2011

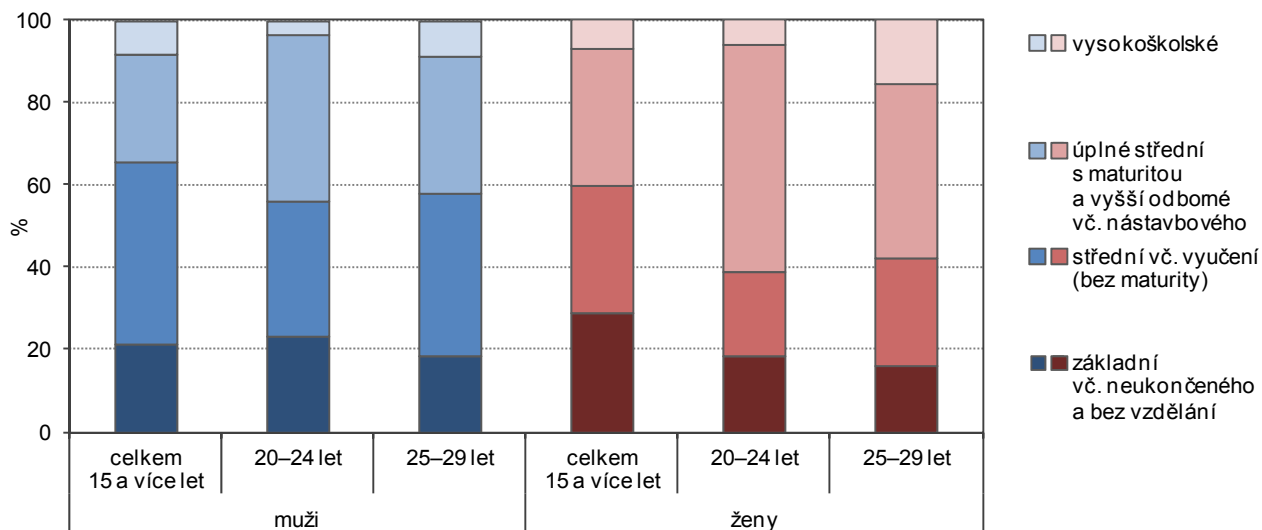
	Obyvatelstvo ve věku 15 a více let celkem	v tom		z toho věková skupina			Osoby ve věku 25–29 let podle pohlaví	
		muži	ženy	15–19	20–24	25–29	muži	ženy
Počet obyvatel	253 436	123 791	129 645	17 205	19 162	18 571	9 663	8 908
v tom (%):								
bez vzdělání	0,8	0,7	1,0	0,4	0,8	0,9	1,0	0,7
základní vč. neukončeného	22,4	18,7	26,0	71,2	18,4	14,8	15,8	13,7
střední vč. vyučení (bez maturity)	34,3	40,4	28,5	6,9	24,8	29,6	35,2	23,6
úplně střední s maturitou	24,2	21,6	26,7	4,8	40,9	29,5	26,3	33,0
nástavbové a vyšší odborné	3,5	2,6	4,4	0,1	2,5	4,3	3,2	5,4
vysokoškolské	7,0	7,4	6,6	-	4,4	10,9	7,9	14,2
nezjištěno	7,7	8,6	6,9	16,6	8,1	10,0	10,5	9,4

Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů 2011 žilo v Karlovarském kraji k datu sčítání celkem 253 436 obyvatel ve věku 15 a více let, mladých osob do 29 let bylo 54 938, tj. 21,7 % všech obyvatel 15letých a starších. Mladí lidé ve věkové kategorii 15–19 let měli většinou nejvyšší ukončené vzdělání na základních

školách (71,2 %) a připravovali se na své budoucí povolání na některém typu středních škol. Úplné střední vzdělání s maturitou mělo ukončeno 4,8 % a střední vzdělání včetně vyučení bez maturity dokončilo 6,9 % těchto mladých lidí. Téměř u 17,0 % těchto osob se nejvyšší ukončené vzdělání nepodařilo zjistit. Ve věkové kategorii 20–24 let byl nejvyšší podíl osob s dokončeným středním vzděláním s maturitou (40,9 %), vysokoškolské vzdělání mělo dokončeno 4,4 %. I u této věkové skupiny je třeba vzít v úvahu, že u určitého procenta nejvyšší dokončené vzdělání zůstalo nezjištěno (8,1 %).

Graf 2.10 Obyvatelstvo Karlovarského kraje ve věku 15 a více let podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

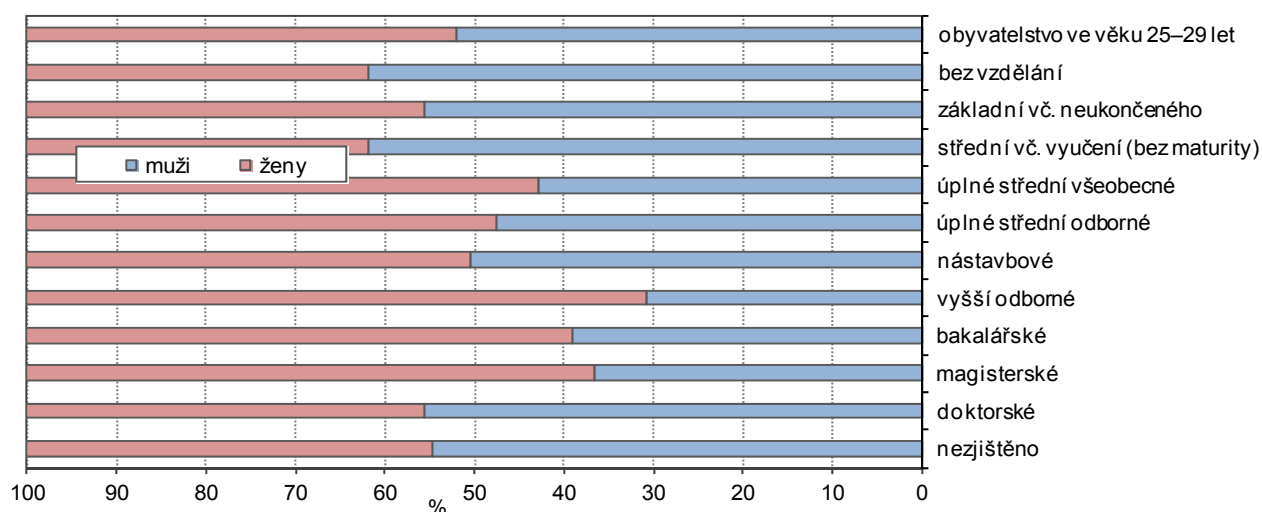
Zdroj: SLDB 2011



Mladí lidé ve věku 25–29 let v Karlovarském kraji podle výsledků posledního sčítání lidu, domů a bytů byli nejčastěji vyučeni na středních školách bez maturity (29,6 %) nebo měli dokončenou střední školu s maturitou (29,5 %). Nejvyšší dokončené vzdělání se nepodařilo zjistit u 10,0 % z nich. V této věkové kategorii je poměrně vysoký podíl osob pouze se základním vzděláním (včetně neukončeného), a to 14,8 %. V celorepublikovém srovnání se jedná o nejvyšší podíl ze všech regionů ČR a republikový průměr převyšuje o 7,8 procentního bodu. Vysokoškolské vzdělání ukončilo v kraji celkem 10,9 % mladých lidí ve věku 25–29 let. Tento podíl je naopak nejnižší v celé České republice a na republikový průměr nedosahuje o 12,4 procentního bodu. Nejvyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve věkové kategorii 25–29 let má Hlavní město Praha (34,9 %).

Graf 2.11 Zastoupení mužů a žen ve věku 25–29 let v Karlovarském kraji v jednotlivých stupních nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

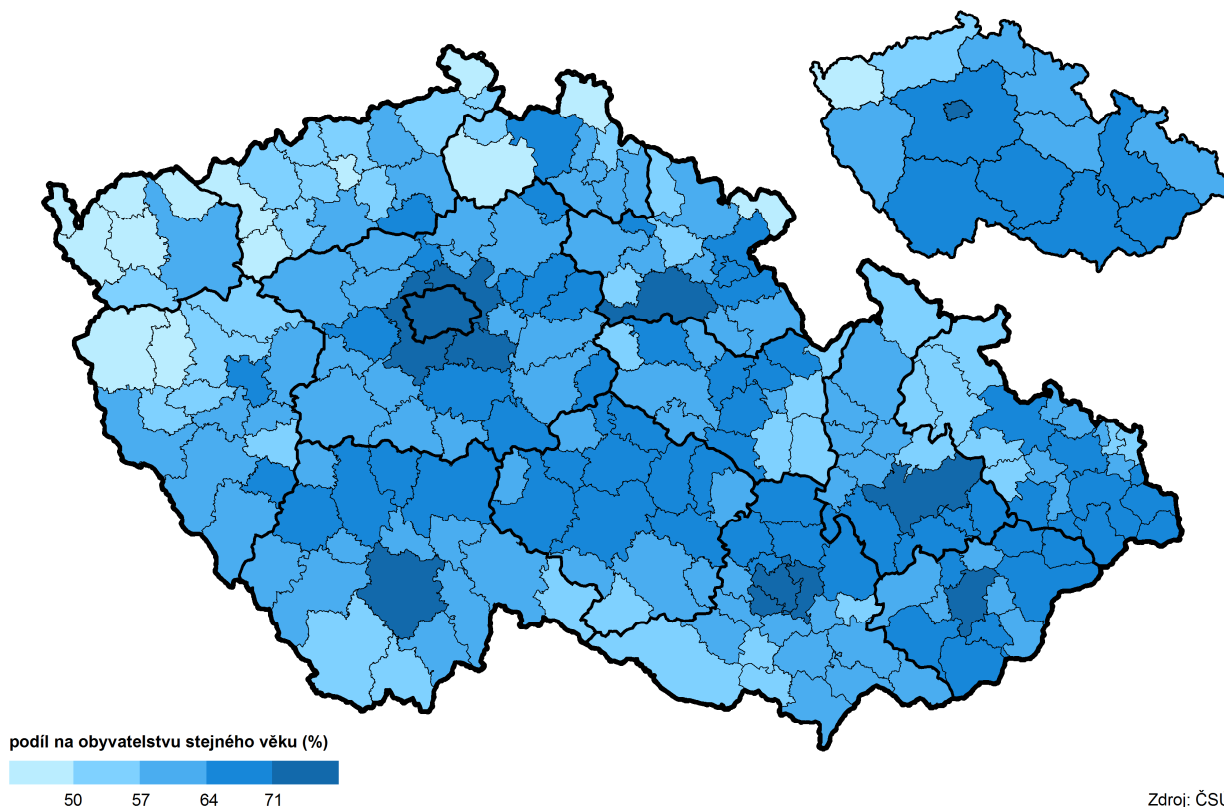


Při pohledu na nejvyšší dokončené vzdělání mladých lidí ve věku 25–29 let podle pohlaví zjišťujeme, že muži mají nejčastěji dokončen některý typ střední školy (včetně vyučení) bez maturity (35,2 %), stejně staré ženy pak střední školu s maturitou (33,0 %). Ženy častěji než muži dostudovaly vysokou školu (14,2 % žen



a 7,9 % mužů ve věku 25–29 let) i nástavbové studium (5,4 % žen a 3,2 % mužů ve věku 25–29 let). Naopak oproti ženám větší podíl mužů měl ukončené pouze základní vzdělání nebo byl bez vzdělání.

Obyvatelstvo se středoškolským s maturitou, vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním ve věku 25–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011 (ze zjištěných hodnot)



Zdroj: ČSÚ

Z meziokresního srovnání vyplývá, že největší podíl vysokoškolsky vzdělaných osob ve věku 25–29 let žije v okrese Karlovy Vary (13,3 %), naopak nejméně těchto osob je v okrese Sokolov (8,8 %). Úplné střední vzdělání s maturitou a vyšší odborné vzdělání včetně nástavbového má shodně ve všech třech okresech Karlovarského kraje ukončeno přibližně třetina mladých ve věku 25–29 let. Základní vzdělání mají nejčastěji mladí této věkové kategorie v okrese Sokolov (16,5 %), nejmenší podíl těchto osob žije v okrese Karlovy Vary.

Graf 2.12 Obyvatelstvo v okresech Karlovarského kraje ve věku 15 a více let podle nejvyššího ukončeného vzdělání (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

